

Bruxelles, 28. listopada 2025.
(OR. en)

13863/25
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2025/0315(NLE)

RESUA 25
FIN 1190
ECOFIN 1334
ELARG 110
COEST 742
DEVGEN 171
UA PLATFORM 14

NAPOMENA

Predmet: PRILOG PROVEDBENOJ ODLUCI VIJEĆA o utvrđivanju
zadovoljavajućeg ispunjenja uvjeta za plaćanje petog obroka potpore u
obliku zajma iz Ukrajinskog plana u okviru Instrumenta za Ukrajinu

PRILOG

Procjena zadovoljavajućeg ispunjenja koraka povezanih s petim obrokom potpore u obliku zajma iz Ukrajinskog plana u okviru Instrumenta za Ukrajinu

SAŽETAK

Ukrajina je 9. rujna 2025. podnijela zahtjev za djelomičnu isplatu petog obroka iz Ukrajinskog plana, u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2024/792 od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu.¹ Kako bi potkrijepila zahtjev za isplatu, dostavila je obrazloženje za zadovoljavajuće ispunjenje 10 koraka, kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća 2024/1447 od 14. svibnja 2024. o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana, kako je izmijenjena Provedbenom odlukom Vijeća 2025/2157 od 17. listopada 2025. („Prilog Provedbenoj odluci Vijeća”).²⁺ Jedan od tih 10 koraka preostao je iz četvrtog obroka Plana.

Na temelju informacija koje je dostavila Ukrajina smatra se da je 10 koraka ostvareno u zadovoljavajućoj mjeri.

U **poglavlju 4.** na snagu je stupilo zakonodavstvo o reformi Agencije za povrat imovine i upravljanje imovinom.

U **poglavlju 5.** o financijskim tržištima donesena je strategija za sanaciju neprihodonosnih kredita.

U **poglavlju 7.** o ljudskom kapitalu na snagu je stupilo zakonodavstvo o strukovnom obrazovanju i donesena je odluka o pružanju socijalnih usluga.

U **poglavlju 8.** o poslovnom okruženju doneseni su strategija za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) i akcijski plan za njezinu provedbu.

U **poglavlju 9.** o decentralizaciji i regionalnoj politici, studija o potrebnim mjerama za dodjelu pravne osobnosti općinama prihvaćena je i objavljena na internetskim stranicama Ministarstva za razvoj zajednica i područja u Ukrajini.

¹ Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu (SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

² Provedbena odluka Vijeća (EU) 2025/2157 od 17. listopada 2025. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2024/1447 o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana (SL L, ..., ELI: ...).

⁺ SL: molimo dopuniti odgovarajuću bilješku.

U **poglavlju 10.** o energetsom sektoru donesen je program za postupak odvajanja dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos.

U **poglavlju 13.** o upravljanju kritičnim sirovinama objavljen je portfelj projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina te je pokrenut i objavljen međunarodni natječaj za sklapanje sporazuma o podjeli proizvoda (PSA).

U **poglavlju 15.** o zelenoj tranziciji i zaštiti okoliša nastavljena je primjena obveznog sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru.

Korak 4.7.

Naziv koraka: Stupanje na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom
Povezana reforma/ulaganja: Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije
Financira se iz: zajma
Kontekst Zahtjev za korak 4.7. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća: <i>Stupanje na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</i> - <i>transparentan postupak odabira ravnatelja agencije na temelju zasluga, uključujući vjerodostojnu provjeru integriteta i profesionalnosti,</i> - <i>neovisni vanjski sustav za ocjenjivanje učinkovitosti,</i> - <i>transparentan postupak za upravljanje zaplijenjenom imovinom i njezinu prodaju pod nadzorom agencije.</i> Korak 4.7. treći je od četiri koraka u provedbi reforme 2. poglavlja 4. (Borba protiv korupcije i pranja novca). Prethodili su mu korak 4.4. (Stupanje na snagu izmijenjenog Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku) i korak 4.6. (Donošenje akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025.), koji su pozitivno ocijenjeni u trećem tromjesečju 2024. Slijedi korak 4.5. (rok drugo tromjesečje 2026.) o donošenju nove strategije za borbu protiv korupcije i državnog programa za borbu protiv korupcije za razdoblje nakon 2025.
Dostavljeni dokazi 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća; 2) Preslika ukrajinskog Zakona br. 4503-IX o izmjenama ukrajinskog Zakona o Nacionalnoj agenciji Ukrajine za otkrivanje, istragu i upravljanje imovinom stečenom korupcijom i drugim kaznenim djelima u vezi s jačanjem institucionalnog kapaciteta ukrajinske Nacionalne agencije za otkrivanje, istragu i upravljanje imovinom stečenom korupcijom i drugim kaznenim djelima te poboljšanjem mehanizama za upravljanje imovinom od 18. lipnja 2025.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 4.7.

Cilj je reforme 2. poglavlja 4. (Borba protiv korupcije i pranja novca) ojačati ključne institucije za borbu protiv korupcije i pojednostavniti kazneni postupak kako bi se povećala njihova učinkovitost, među ostalim u slučajevima korupcije na visokoj razini. Reformom se rješavaju i nedostaci povezani s povratom imovine i upravljanjem imovinom na institucijskoj i proceduralnoj razini. U tu je svrhu ukrajinski parlament 18. lipnja 2025. donio Zakon br. 4503-IX. Zakonom se upravljanje i funkcioniranje Agencije za oduzimanje imovinske koristi (ARMA) poboljšava na nekoliko načina. Zakon je stupio na snagu 30. srpnja 2025.

Njime se propisuje transparentan postupak odabira ravnatelja agencije na temelju zasluga, uključujući vjerodostojnu provjeru integriteta i profesionalnosti. Zakon uključuje zahtjeve u pogledu kvalifikacije i integriteta te kriterije nepodobnosti za obavljanje posla. Zahtjevi u pogledu kvalifikacija uključuju visoko obrazovanje iz područja prava ili ekonomije i najmanje pet godina relevantnog radnog iskustva. U Zakonu je opisan sastav povjerenstva za odabir ravnatelja ARMA-e. Tri od šest članova povjerenstva za odabir Kabinet ministara Ukrajine imenuje prema vlastitu nahođenju, dok preostala tri imenuje na temelju prijedloga međunarodnih donatora sa zajedničke liste kandidata. Povjerenstvo za odabir odobrava i objavljuje metodologiju za procjenu sposobnosti i integriteta kandidata. Ravnatelj ARMA-e imenuje se na razdoblje od pet godina i može na tu dužnost biti biran samo još jedan uzastopni mandat.

Zakonom se uvodi neovisni vanjski sustav ocjenjivanja uspješnosti. Zakonom je predviđeno da se neovisna vanjska ocjena (revizija) djelotvornosti ARMA-e provodi godinu dana nakon imenovanja novog ravnatelja, a zatim po drugi put tri godine nakon njegova imenovanja. Povjerenstvo za vanjsko ocjenjivanje sastoji se od tri člana koje imenuje Kabinet ministara na temelju prijedloga međunarodnih organizacija. Zakonom se utvrđuju kriteriji prihvatljivosti za članove povjerenstva za ocjenjivanje i propisuje da članovi moraju djelovati neovisno. Povjerenstvo za ocjenjivanje ima pristup dokumentima u posjedu ARMA-e i može zatražiti od drugih tijela da mu dostave potrebne informacije. Povjerenstvo za ocjenjivanje dostavit će obrazloženi zaključak o djelotvornosti aktivnosti ARMA-e, kao i preporuke za uklanjanje utvrđenih nedostataka u radu Agencije i za jačanje djelotvornosti njezinih aktivnosti.

Zakonom se uvodi nekoliko poboljšanja u postupak upravljanja zaplijenjenom imovinom i njezine prodaje. U njemu su utvrđena opća načela zapljene i prijenosa imovine ARMA-i, vrednovanja imovine i njezina skladištenja.

Zakonom se ARMA-i nalaže upravljanje imovinom radi očuvanja njezine gospodarske vrijednosti i sprečavanja rizika od štete ili gubitka takve imovine. Zakonom su utvrđena prava i obveze upravitelja imovinom te je propisano da ARMA mora izraditi plan upravljanja imovinom koja joj je povjerena. Zakon sadržava posebne odredbe o upravljanju određenim kategorijama imovine kao što su gotovina, vrijednosni papiri i nekretnine. Zakonom se uvode i odredbe o prodaji zaplijenjene imovine putem dražbi u sustavu digitalne trgovine.
Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 5.4.

Naziv koraka: Donošenje strategije za sanaciju neprihodonosnih kredita
Povezana reforma/ulaganja: Reforma 3. Poboljšana sanacija neprihodonosnih kredita
Financira se iz: zajma
Kontekst Zahtjev za korak 5.4. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest: <i>Donošenje strategije za sanaciju neprihodonosnih kredita u skladu s relevantnim praksama EU-a. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:</i> - <i>jačanje bonitetnih zahtjeva za priznavanje i sanaciju neprihodonosnih kredita,</i> - <i>razmjena podataka o neprihodonosnim kreditima i drugih relevantnih tržišnih podataka između financijskih institucija i državnih agencija radi poboljšanja sanacije neprihodonosnih kredita,</i> - <i>preispitivanje mogućih prepreka i osmišljavanje mjera za poboljšanje okvira za restrukturiranje i sanaciju neprihodonosnih kredita.</i> Korak 5.4. prvi je korak u provedbi reforme 3. poglavlja 5. (Financijska tržišta). Slijedi korak 5.5. (rok prvo tromjesečje 2026.) o stupanju na snagu pravnih akata za poboljšanje sanacije neprihodonosnih kredita.
Dostavljeni dokazi 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća; 2) preslika <i>Strategije razvoja kreditiranja</i> od 6. lipnja 2024.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 5.4.

Cilj je reforme 3. poglavlja 5. (Financijska tržišta) poboljšati sanaciju neprihodonosnih kredita. U tu je svrhu Vijeće za financijsku stabilnost Ukrajine 6. lipnja 2024. donijelo „Strategiju razvoja kreditiranja”.

Strategijom se nastoji uspostaviti zakonodavni okvir za olakšavanje kreditiranja, uključujući definirani skup mjera i vremenski okvir za provedbu u cilju poboljšanja sanacije neprihodonosnih kredita, u skladu s relevantnim praksama EU-a, kao što su one o nesolventnosti i naplati duga.

Konkretno, u Strategiji se navode mjere usmjerene na jačanje bonitetnih zahtjeva za priznavanje i sanaciju neprihodonosnih kredita. To uključuje preciznije definiranje neprihodonosnih kredita razlikovanjem neprihodonosne imovine i imovine u statusu neispunjavanja obveza te proširenje područja primjene „neprihodonosne” imovine kako bi se obuhvatila imovina umanjene vrijednosti koja službeno nije u statusu neispunjavanja obveza. Dodatne mjere uključuju ponovno uvođenje obveze banaka da ažuriraju i dostave strategije za upravljanje neprihodonosnim kreditima i njihovu sanaciju.

Strategija obuhvaća i mjere za poboljšanje razmjene podataka o neprihodonosnim kreditima i drugih relevantnih tržišnih informacija između financijskih institucija i državnih agencija radi uspješnije sanacije neprihodonosnih kredita. Među njima su proširenje funkcionalnosti kreditnog registra Narodne banke Ukrajine, proširenje pristupa banaka i drugih sudionika na financijskim tržištima državnim elektroničkim informacijskim resursima, izrada prijedloga za poboljšanje razmjene informacija o prodaji neprihodonosnih kredita i povezana pravila o pristupu. Sve te mjere trebale bi poboljšati sanaciju neprihodonosnih kredita.

Naposljetku, Strategijom se predviđa preispitivanje pravnih i postupovnih prepreka i utvrđuju mjere za poboljšanje okvira za restrukturiranje i sanaciju neprihodonosnih kredita. To uključuje poboljšanje zakonodavstva relevantnog za sanaciju neprihodonosnih kredita, posebno izmjenama ukrajinskog Zakona o postupcima u slučaju nesolventnosti radi boljeg odabira i nadzora stečajnih upravitelja, boljih postupaka dražbe za prodaju imovine u stečaju i usklađivanja s načelima Direktive 2019/1023³ o preventivnom restrukturiranju. Dodatnim mjerama trebalo bi uvesti zaštitne mjere protiv prijevarnih praksi i neprimjerenog utjecaja u postupcima u slučaju nesolventnosti, poboljšati pravni okvir za financijsko restrukturiranje i otpise duga te poboljšati regulaciju naplate duga i naplate kolaterala.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>

Korak 7.1.

Naziv koraka: Stupanje na snagu zakonodavstva o strukovnom obrazovanju
Povezana reforma/ulaganja: Reforma 1. Unapređeno strukovno obrazovanje
Financira se iz: zajma
Kontekst Zahtjev za korak 7.1. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća: <i>Stupanje na snagu ukrajinskog Zakona o strukovnom obrazovanju. Zakon je usmjeren na sljedeća glavna područja:</i> - <i>definiranje poštenih pravila za funkcioniranje obrazovnih ustanova na tržištu obrazovnih usluga u području strukovnog obrazovanja,</i> - <i>proširenje institucionalnih kapaciteta obrazovnih ustanova za pružanje formalnog i neformalnog strukovnog obrazovanja,</i> - <i>jasno definiranje odnosa između ustanova strukovnog obrazovanja te nacionalnih/lokalnih i međunarodnih dionika za održiv razvoj ljudskog kapitala u Ukrajini.</i> Korak 7.1. prvi je korak u provedbi reforme 1. poglavlja 7. (Ljudski kapital).
Dostavljeni dokazi 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća; 2) preslika ukrajinskog Zakona br. 4575-IX o strukovnom obrazovanju od 21. kolovoza 2025.
Analiza Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 7.1. Cilj je reforme 1. poglavlja 7. (Ljudski kapital) poboljšati prijelaz iz strukovnog obrazovanja na tržište rada, poduprijeti oporavak Ukrajine i poboljšati kvalitetu sustava strukovnog obrazovanja. U tu je svrhu ukrajinski parlament 21. kolovoza 2025. donio Zakon br. 4575-IX o strukovnom obrazovanju, koji je stupio na snagu 12. rujna 2025.

Zakonom se utvrđuju pravedna pravila i kriteriji za funkcioniranje tijela za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, kao i jasni postupci za dodjelu kvalifikacija studentima. Konkretno, njime se uspostavlja sustav unutarnjeg i vanjskog osiguranja kvalitete za praćenje obrazovnih usluga. U tom će kontekstu tijela za strukovno obrazovanje i osposobljavanje morati: i) ispuniti kriterije za izdavanje licencije za obavljanje obrazovnih aktivnosti i ii) pridržavati se novih standarda, među ostalim u pogledu ključnih ishoda učenja i ECTS bodova (Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova) potrebnih za stjecanje obrazovnih kvalifikacija.

Reformom organizacijskog i pravnog statusa sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja Zakonom se poboljšava opći institucionalni okvir sustava i institucionalni kapacitet tijela za strukovno obrazovanje i osposobljavanje aktivnih i u formalnom i u neformalnom obrazovanju. Na primjer, Zakonom se povećava financijska autonomija tijela za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, a ujedno im se omogućuje da povećaju plaće svojim najuspješnijim učiteljima i nastavnicima. Osim toga, Zakonom su jasno utvrđena tijela nadležna za upravljanje svakom institucijom i njihove odgovornosti. To uključuje, na primjer, ulogu nadzornih odbora i pedagoških vijeća.

Zakonom se utvrđuju jasniji odnosi među dionicima uključenima u pružanje strukovnog obrazovanja na nacionalnoj i lokalnoj razini. U njemu se navodi da je ukrajinski parlament odgovoran za utvrđivanje državne politike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, dok je njezina provedba podijeljena među središnjim izvršnim tijelima i tijelima lokalne samouprave. Zakonom se osnivaju i regionalna vijeća za strukovno obrazovanje i osposobljavanje kao savjetodavna tijela zadužena za promicanje i provedbu regionalnih politika u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, koja okupljaju predstavnike regionalne i lokalne samouprave, poslodavce i njihove udruge te predstavnike tijela za strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Na međunarodnoj razini Zakonom se utvrđuje pravo tijela za strukovno obrazovanje i osposobljavanje da potpišu sporazume o suradnji i povežu se s međunarodnim partnerima za pružanje strukovnog obrazovanja.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 7.10.

Naziv koraka: Donošenje odluke o pružanju socijalnih usluga

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 8. Poboljšani sustav socijalne sigurnosti

Financira se iz: zajma

Kontekst

Zahtjev za korak 7.10. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o kupnji socijalnih usluga na trošak državnog proračuna. Odluka je fiskalno neutralna, ni na koji način ne utječe na održivost duga Ukrajine te je usmjerena na sljedeća glavna područja:

- *prijelaz s financijskih institucija na model kupnje socijalnih usluga usmjeren na rezultate,*
- *uvođenje mehanizma kupnje određenih socijalnih usluga od registriranih javnih i privatnih pružatelja socijalnih usluga na temelju utvrđenih standarda i kriterija za pružatelje socijalnih usluga.*

Korak 7.10. prvi je korak u provedbi reforme 8. poglavlja 7. (Ljudski kapital).

Dostavljeni dokazi

- 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća;
- 2) preslika Rezolucije br. 764 Kabineta ministara *o provedbi pilot-projekta o nabavi socijalne usluge za sveobuhvatni razvoj i skrb o djeci s invaliditetom* od 25. lipnja 2025.

Analiza

Obrazloženje i dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 7.10.

Cilj je reforme 8. poglavlja 7. (Ljudski kapital) poboljšati pružanje javnih socijalnih usluga uvođenjem mehanizama za nabavu određenih usluga od registriranih pružatelja usluga. U tu je svrhu Kabinet ministara donio Rezoluciju br. 764 od 25. lipnja 2025. o reformi sustava nabave za socijalne usluge.

Rezolucija predstavlja pomak u načinu financiranja i pružanja socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju, prelazeći s financijskih institucija bez obzira na pružene usluge na model nabave usmjeren na rezultate. Novim modelom od pružatelja usluga zahtijeva se da tijekom tri mjeseca dosegnu stopu sudjelovanja primatelja od najmanje 85 %, čime se osigurava dosljedna i učinkovita potpora djeci kojoj je potrebna pomoć.

Modelom se nastoje osigurati visoki standardi i odgovornost uvođenjem sustava koji omogućuje sudjelovanje samo kvalificiranih javnih i privatnih pružatelja usluga na temelju jasnih standarda i kriterija. Time se ne samo povećava ukupna kvaliteta usluga koje se pružaju nego se i nastoje zadovoljiti potrebe zajednice s provjerenom razinom kompetencija. Model je općenito fiskalno neutralan i ne utječe na održivost duga Ukrajine.
Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 8.4.

Naziv koraka: Donošenje strategije za mala i srednja poduzeća (MSP-ove) i akcijskog plana za njezinu provedbu
Povezana reforma/ulaganja: Reforma 3. Pristup financiranju i tržištima
Financira se iz: zajma
Kontekst Zahtjev za korak 8.4. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća: <i>Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju strategije za MSP-ove i akcijskog plana za njezinu provedbu. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:</i> - pristup tržištima, - pristup financiranju i drugim resursima, - pristup znanju. Korak 8.4. prvi je korak u provedbi reforme 3. poglavlja 8. (Poslovno okruženje). Reforma 3. sadržava dodatni korak 8.5. (rok prvo tromjesečje 2026.), čiji je cilj stupanje na snagu zakonodavstva o pojednostavnjenju pristupa vanjskim inženjerskim mrežama.
Dostavljeni dokazi 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća; 2) preslika Odluke br. 821-r Kabineta ministara <i>o odobrenju strategije za oporavak, održivi razvoj i digitalnu transformaciju malih i srednjih poduzeća za razdoblje do 2027. i odobrenju operativnog plana mjera za njezinu provedbu u razdoblju 2024. – 2027. od 30. kolovoza 2024.;</i>

- 3) preslika donesene *Strategije za oporavak, održivi razvoj i digitalnu transformaciju malih i srednjih poduzeća do 2027., koja uključuje Operativni akcijski plan za provedbu Strategije za oporavak, održivi razvoj i digitalnu transformaciju malih i srednjih poduzeća do 2027. u razdoblju 2024. – 2027.* u prilogu Odluci br. 821-r od 30. kolovoza 2024.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 8.4.

Cilj je reforme 3. ojačati vladinu politiku razvoja i potpore MSP-ovima. U tu je svrhu Kabinet ministara 30. kolovoza 2024. Rezolucijom br. 821-r odobrio tu strategiju, zajedno s njezinim operativnim akcijskim planom.

Strategijom se utvrđuje opća svrha, a to je obnova i rast sektora MSP-ova tijekom i nakon rata stvaranjem uvjeta za održivi razvoj, stvaranje vrijednosti, uvođenje digitalnih tehnologija i lakše financiranje kako bi se ukrajinska poduzeća mogla natjecati na domaćem i međunarodnim tržištima.

Kako bi se procijenio napredak u ostvarivanju tih ciljeva, u dokumentu se navode neki ciljevi koje treba postići do 2027., među ostalim povećanje udjela MSP-ova u bruto dodanoj vrijednosti na 74 % i povećanje prodaje MSP-ova na 10,65 milijuna UAH. Strategija je izričito usklađena sa zahtjevima za pristupanje EU-u i preporukama OECD-a za MSP-ove te bi trebala omogućiti bolji pristup tržištima, financiranju i znanju.

U popratnom akcijskom planu Strategija se prenosi u 86 numeriranih mjera, koje bi do kraja 2027. provelo 15 ministarstava i devet specijaliziranih agencija. Mjere su organizirane u četiri stupa:

- i) Poslovno okruženje i financije: produljenje provedbe programa „pristupačni zajmovi 5 – 7 – 9 %”, proširenje bespovratnih sredstava iz programa eRobota, donošenje zakonodavstva o sustavu osiguranja od ratnih rizika i pokretanje nacionalne digitalne platforme za faktoring.
- ii) Inovacije, digitalizacija i zeleno gospodarstvo: uvođenje elektroničkog izdavanja računa i trenutačnih plaćanja, osiguravanje e-vaučera za alate u oblaku i kibersigurnosne alate, uvođenje internetskog kalkulatora ugljičnog otiska MSP-ova i povlaštenih kreditnih linija u skladu sa zelenim pravilima EU-a.
- iii) Ljudski kapital i uključenost: osmišljavanje programa dvojnog obrazovanja, poticaja za vraćanje dijaspore i prilagođenog financiranja/osposobljavanja za žene, mlade, veterane, interno raseljene osobe, osobe starije od 50 godina i osobe s invaliditetom.
- iv) Konkurentnost i izvoz: širenje Agencije za kreditiranje izvoza, uvođenje oznake „Made in Ukraine” i integracija MSP-ova u Europsku poduzetničku mrežu i druge platforme EU-a.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 9.2.

Naziv koraka: Prihvaćanje studije o potrebnim mjerama za dodjelu pravne osobnosti općinama i njezina objava na internetskim stranicama Ministarstva razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture Ukrajine

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 1. Povećanje decentralizacije

Financira se iz: zajma

Kontekst

Zahtjev za korak 9.2. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća:

Objava rezultata studije o mogućnosti da se teritorijalnim zajednicama dodijeli status pravnog subjekta na službenom internetskom portalu Ministarstva razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture Ukrajine

Korak 9.2. drugi je korak u provedbi reforme 1. „Povećanje decentralizacije” poglavlja 9. (Decentralizacija i regionalna politika). Reforma 1. sadržava dodatni korak 9.3. (rok prvo tromjesečje 2026.), čiji je cilj stupanje na snagu izmjena ukrajinskog Zakona o lokalnoj samoupravi u Ukrajini.

Dostavljeni dokazi

- 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća;
- 2) preslika studije (monografija) *Zajednica kao pravni subjekt javnog prava: Ukrajina u kontekstu iskustava zemalja EU-a i trećih zemalja* objavljene na internetskim stranicama Ministarstva razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture:
<https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf>

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 9.2.

Cilj je reforme 1. uspostaviti okvir za preoblikovanje lokalne državne uprave u tijela po uzoru na prefekturu i osigurati bolju raspodjelu ovlasti između lokalnih i izvršnih tijela. Studija Zajednica kao pravni subjekt javnog prava: Studija *Zajednica kao pravni subjekt javnog prava: Ukrajina u kontekstu iskustava zemalja EU-a i trećih zemalja* objavljena je u lipnju 2025. na službenim internetskim stranicama Ministarstva razvoja zajednica i teritorija (kako je preimenovano u rujnu 2024.).

U studiji se analiziraju iskustva drugih država u utvrđivanju pravne osobnosti zajednica, uključujući iskustva država članica EU-a, kao što su Njemačka, Poljska i Francuska. U njoj se analizira koncept zajednice kao javnog pravnog subjekta u kontekstu ukrajinskog prava i u kontekstu provedbe načela lokalne samouprave utvrđenih u Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi.

U studiji je utvrđeno da je priznavanje zajednica kao pravnih subjekata javnog prava ključan korak kako bi Ukrajina dovršila decentralizaciju. Studija pruža smjernice za dodjelu statusa pravne osobnosti zajednicama i analizira potrebne izmjene ukrajinskog Ustava i postojećeg zakonodavstva potrebnog za postizanje tog cilja.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 10.4.

Naziv koraka: Donošenje programa za postupak odvajanja dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 2. Poboljšani regulatorni okvir za povećanje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskeg sustava

Financira se iz: zajma

Kontekst

Zahtjev za korak 10.4. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća:

Donošenje programa za postupak odvajanja dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos utvrđivanjem potrebnih zakonodavnih akata i uvjeta provedbe.

Korak 10.4. drugi je korak u provedbi reforme 2. „Poboljšani regulatorni okvir za povećanje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanje stabilnog rada energetskeg sustava” poglavlja 10. (Energetski sektor). Reforma 2. ima dva dodatna koraka. Dovršen je korak 10.2. o uvođenju tržišno utemeljenog okvira za energiju iz obnovljivih izvora, čiji je rok bio predviđen za četvrto tromjesečje 2024. Rok za provedbu koraka 10.3. o stupanju na snagu zakonodavstva za poboljšanje postupaka izdavanja dozvola za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora treće je tromjesečje 2026.

Dostavljeni dokazi

- 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća;
- 2) preslika odluke Kabineta ministara br. 612-r *o odobrenju plana za odvajanje dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos električne energije i Akcijskog plana za provedbu plana za odvajanje dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos električne energije za 2025. i 2026.* od 25. lipnja 2025.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 10.4.

Cilj je reforme 2. povećati udio energije iz obnovljivih izvora u kombinaciji izvora energije u Ukrajini. U tu je svrhu Kabinet ministara Ukrajine 25. lipnja 2025. Rezolucijom br. 612-p odobrio plan kojim se doprinosi poboljšanju upravljanja uvođenjem energije iz obnovljivih izvora odvajanjem dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora od tarife za prijenos.

Plan je ključan korak prema stvaranju transparentnijeg i tržišno utemeljenog modela financiranja energije iz obnovljivih izvora u Ukrajini. Prethodno je dodatna naknada za energiju iz obnovljivih izvora bila važna sastavnica tarife za prijenos, pri čemu je velik dio prihoda od te tarife bio namijenjen plaćanju električne energije iz obnovljivih izvora energije. U Planu se opisuje postupni prijelaz na novi sustav.

Planom se utvrđuje postupno razdvajanje, s različitim pravilima za postojeće i nove proizvođače energije iz obnovljivih izvora. Plaćanja postojećim proizvođačima energije iz obnovljivih izvora i dalje će biti obuhvaćena tarifom za prijenos do 1. siječnja 2030. Od 1. srpnja 2026. novim proizvođačima energije iz obnovljivih izvora, uključujući pobjednike „zelenih” dražbi, plaćat će se zasebna, posebna dodatna naknada.

Riječ je o važnoj promjeni čiji je cilj osigurati transparentniji i neovisniji mehanizam financiranja novih projekata. U Planu su navedene potrebne zakonodavne promjene. Prvo, potrebno je izmijeniti Zakon o tržištu električne energije, što je ključni korak u Ukrajinskom planu, kako bi se dodatna naknada u potpunosti razdvojila. Drugo, Nacionalno regulatorno povjerenstvo za energetiku i komunalne usluge (NEURC) ovlašteno je za izradu potrebnog sekundarnog zakonodavstva, uključujući donošenje metodologije za izračun dodatne naknade za energiju iz obnovljivih izvora, izmjene metodologije za izračun tarife za prijenos, Zakonika o prijenosnom sustavu (TSC) i pravila o maloprodajnom tržištu, koji su ključni za praktičnu provedbu novih pravila.
Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 13.3.

Naziv koraka: Objava portfelja projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina
Povezana reforma/ulaganja: Reforma 2. Poboljšani upravni postupci
Financira se iz: zajma
Kontekst Zahtjev za korak 13.3. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća: <i>Objava portfelja projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina.</i> Korak 13.3. jedan je od dva koraka u provedbi reforme 2. „Poboljšani administrativni postupci” poglavlja 13. (Upravljanje kritičnim sirovinama), a rok mu je drugo tromjesečje 2025. Slijedi korak 13.4., koji je također dio trenutnog obroka. Reforma 2. ima još jedan korak 13.5., čiji je rok prvo tromjesečje 2025., a koji je već pozitivno ocijenjen u okviru četvrtog obroka.
Dostavljeni dokazi 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća; 2) Preslika objavljenog portfelja projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina, objavljenog na internetskim stranicama Ukrajinske geodetske uprave: https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 13.3.

Cilj je reforme 2. optimizirati postupak i smanjiti administrativno opterećenje za potencijalne ulagače. Glavni je cilj poboljšati transparentnost i troškovnu učinkovitost novih odluka o ulaganjima i ubrzati njihovo donošenje.

Portfelj projekata ulaganja za vađenje kritičnih sirovina („Atlas ulaganja”) objavljen je na službenim internetskim stranicama geodetske uprave na sljedećoj poveznici: <https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials>

U dokumentu je predstavljen portfelj mogućnosti ulaganja povezanih s vađenjem minerala u Ukrajini, uključujući ležišta kritičnih sirovina koja su dostupna za izdavanje dozvola putem elektroničkih dražbi i natječaja na temelju sporazuma o podjeli proizvoda. Dokument sadržava pregled utvrđenih ležišta i različitih lanaca opskrbe te strategija za kritične sirovine u EU-u.

Sadržava i kartu kritičnih sirovina u Ukrajini s kratkim opisom dostupnih ležišta, QR kodovima na kojima su dostupne detaljnije informacije, dozvole i popis potencijalnih strateških ulagača za različite vrste projekata ulaganja u kritične sirovine.

U tom se dokumentu općenito ističu napori Ukrajine da privuče ulaganja u sektor kritičnih sirovina.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 13.4.

Naziv koraka: Pokretanje međunarodnih natječaja iz Sporazuma o podjeli proizvoda uz osiguravanje njihove transparentnosti

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 2. Poboljšani upravni postupci

Financira se iz: zajma

Kontekst

Zahtjev za korak 13.4. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća:

Pokretanje i objava međunarodnih natječaja iz Sporazuma o podjeli proizvoda u kojima se primjenjuju uvjeti predložka sporazuma kako ih je dogovorila vlada. Transparentnost natječaja i sporazuma o podjeli proizvoda osigurana je otvorenim pristupom njihovim uvjetima.

Korak 13.4. jedan je od dva koraka u provedbi reforme 2. „Poboljšani administrativni postupci” poglavlja 13. (Upravljanje kritičnim sirovinama), a rok mu je drugo tromjesečje 2025. Slijedi korak 13.3., koji je također dio trenutnog obroka. Reforma 2. ima još jedan korak 13.5., čiji je rok prvo tromjesečje 2025., a koji je već pozitivno ocijenjen u okviru četvrtog obroka.

Dostavljeni dokazi

- 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća;
- 2) preslika protokola br. 62 sa sastanka Međuresornog povjerenstva o Sporazumu o podjeli proizvoda održanog 30. lipnja 2025. kojim se odobrava „predložak sporazuma o podjeli proizvoda”;
- 3) preslika „predložka sporazuma o podjeli proizvoda” koji je Međuresorno povjerenstvo donijelo 30. lipnja 2025. o sporazumu o podjeli proizvoda;
- 4) preslika Rezolucije br. 845 Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju popisa minerala i komponenti od strateške i kritične važnosti i popisa podzemnih nalazišta (minerala) od strateške i/ili kritične važnosti od 4. srpnja 2025.;
- 5) preslika Rezolucije br. 1059 Kabineta ministara Ukrajine o natječaju za sklapanje sporazuma o podjeli proizvodnje za vađenje i obogaćivanje metalnih minerala unutar ležišta Dobra od 27. kolovoza 2025.;
- 6) preslika vladina biltena br. 187 (8112), str. 39., objava obavijesti o održavanju natječaja od 12. rujna 2025.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 13.4.

Cilj je reforme 2. optimizirati postupak i smanjiti administrativno opterećenje za potencijalne ulagače. Glavni je cilj poboljšati transparentnost i troškovnu učinkovitost novih odluka o ulaganjima i ubrzati njihovo donošenje.

Međuresorno povjerenstvo za sporazum o podjeli proizvoda („Povjerenstvo za PSA”) odobrilo je predložak sporazuma o podjeli proizvoda 30. lipnja 2025. Predložak sporazuma o podjeli proizvoda poslužit će kao osnova za sporazume između ukrajinske vlade i ulagača. Vijeće ministara donijelo je 14. srpnja 2025. Rezoluciju br. 845, koja uključuje popise minerala od strateške i kritične važnosti te popis podzemnih nalazišta (ležišta minerala) od strateške i/ili kritične važnosti, koje će se odobriti za upotrebu u okviru natječajnog postupka za sklapanje sporazuma o podjeli proizvoda.

Komisija za sporazume o podjeli proizvoda odlučila je pokrenuti natječaj za sklapanje sporazuma o podjeli metalnih minerala koji se vade u ležištu Dobra. To je potvrđeno Rezolucijom Vijeća ministara br. 1059. Natječaj je objavljen 12. rujna 2025.

Općenito, donošenjem predloška sporazuma o podjeli proizvoda i Rezolucije br. 845 ističe se predanost Ukrajine stvaranju jasnog regulatornog okvira čiji je cilj privući strana ulaganja u sektor kritičnih sirovina. Utvrđivanjem i prikupljanjem ponuda za eksploataciju podzemnih nalazišta kritičnih minerala Ukrajina se pozicionira kao proaktivan sudionik na globalnom tržištu kritičnih sirovina. Cilj je povećati povjerenje ulagača usklađivanjem nacionalnih ciljeva s međunarodnim standardima ulaganja.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

Korak 15.6.

Naziv koraka: Nastavak primjene obveznog sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 3. Tržišni mehanizmi određivanja cijena ugljika

Financira se iz: zajma

Kontekst

Zahtjev za korak 15.6. opisan u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća:

Ponovno pokretanje obveznog sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru za postrojenja obuhvaćena područjem primjene postojećeg zakonodavstva, osim onih koja nisu pod kontrolom, uništena su ili se nalaze na privremeno okupiranom području ili za koja je službeno najavljena obustava poslovanja u smislu proizvodnje.

Korak 15.6. drugi je i zadnji korak u provedbi reforme 3. „Tržišni mehanizmi za određivanje cijena ugljika” poglavlja 15. (Zelena tranzicija i zaštita okoliša), čiji je rok drugo tromjesečje 2025. Prvi korak 15.5. o donošenju Akcijskog plana za uspostavu nacionalnog sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova već je u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren.
Dostavljeni dokazi 1) Sažetak u kojem je obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu s Prilogom Provedbenoj odluci Vijeća; 2) preslika Zakona br. 4187-IX <i>o izmjenama određenih ukrajinskih zakona u vezi s ponovnim pokretanjem praćenja, izvješćivanja i provjere emisija stakleničkih plinova</i> od 8. siječnja 2025.
Analiza Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 15.6. Cilj je reforme 3. potaknuti razvoj tržišnih mehanizama za određivanje cijena ugljika, a posebno osigurati odgovarajuće prikupljanje podataka radi uvođenja trgovanja emisijama u Ukrajini. Ukrajinski parlament donio je 8. siječnja 2025. Zakon br. 4187-IX <i>o izmjenama određenih ukrajinskih zakona u vezi s ponovnim pokretanjem praćenja, izvješćivanja i provjere emisija stakleničkih plinova</i>, koji je stupio na snagu 1. veljače 2025. Zakonom se ponovno uspostavlja obvezna priroda sustava za praćenje, izvješćivanje i provjeru za emisije stakleničkih plinova na razini postrojenja koja su počela s radom 2021. Takvi obvezni zahtjevi suspendirani su zbog izvanrednog stanja nakon opće ruske invazije u veljači 2022. Taj sustav za praćenje, izvješćivanje i provjeru preduvjet je za provedbu sustava trgovanja emisijama (ETS) i od operatera postrojenja koja proizvode ili bi mogla proizvoditi emisije stakleničkih plinova zahtijeva se da ispune niz obveza. Sustav trenutačno obuhvaća 11 vrsta djelatnosti u okviru ETS-a. Jedinstveni registar sustav je za provedbu praćenja, izvješćivanja i provjere koji se trenutačno digitalizira. Obuhvaćeni subjekti moraju dostaviti verificirano godišnje izvješće o emisijama stakleničkih plinova do ožujka sljedeće godine (izvješćivanje). Izvješće o emisijama stakleničkih plinova mora verificirati ovlaštene revizore treće strane, kojeg je akreditirala Nacionalna akreditacijska agencija Ukrajine (provjera). U skladu sa zakonom od obveze su izuzeta privremeno okupirana područja te postrojenja koja nisu pod kontrolom i uništena su.
Ocjena Komisije: zadovoljavajuće